

SAMPROTAVIMO RAŠINYS

Ar menas gali paveikti tikrovę?

1 Amžinybės požiūriu menas yra vienas iš saviraiškos formų, kuri suteikia galimybę žmogui
2 parodyti ir atskleisti savo jausmus, mąstyseną, o netgi prisipažinti meilėje. Visuomet menas
3 buvo aktualus ir turėjo įtakos į žmogaus požiūrius bei pasirinkimus. Mano manymu, kūryba turi
4 įtakos realiame gyvenime.

5 Visų pirma, menas gali pakeisti žmogaus likimą bei paskatinti žmogų atsisakyti tos veiklos,
6 kurią jis atlikinėja. Gerai prisiminame iš istorijos, kad XIX a. jauniausieji broliai, kurie
7 nepaveldi nuo tėvų ūkio dažniausiai stodavo į simonijas. Tam pavyzdžiu yra XIX a. realistas
8 Jonas Biliūnas, kuris nors norėjo būti rašytoju privalėjo įstoti į kunigu seminariją. J. Biliūnas
9 nejautė pašaukimo, nes sieloje buvo rašytojas. Jis suprato, kad būti kunigu tai ne jo kelias, jam
10 yra skirta kūrti, tai yra jo likimas. Taigi menas kardinaliai pakeitė J. Biliūno gyvenimą, jis
11 atsisakė būti dvasininku ir tapo rašytoju, kuris padovanojo kitoms kartoms kūrinis. Jo novelėse
12 yra gilesnės prasmės, nei bažnyčioje išgirstuose pamoksluose. Apie panašią padėtį savo romane
13 „Altorių šešėly“ rašė Vincas Mykolaitis-Putinas. Romano pagrindinis veikėjas Liudas Vasaris
14 atsiranda tarp dviejų ugnių, vienas pasirinkimas tai tapti ir pasilikti dvasininku, pamiršti apie
15 poeziją, nes kunigui nedora rašyti apie meilę bei žmonių santykius, arba atsisakyti pašaukimo ir
16 būti rašytoju, bet padaryti nelaimingas tėvus, kurie tiki, kad sūnus taps pavyzdingu kunigu. Per
17 visą romaną galime stebėti kaip Liudas Vasaris dvejoja, negali išrinkti ar būti meninku ar
18 pastoriumi, ieško pagalbos pokalbyje su senu dvasininku, kuris nesugeba suteikti Vasariui taip
19 reikalingos paramos bei atsakymo į klausimą: „kuo būti?“. Liudas jaučia, kad menas tai jo
20 gyvenimo esmė, be kurios jis nesugebės gyventi. Dar stipriau menas paveikia Liudą Vasari, kada
21 jis susipažįsta su Baronėnė ir jos biblioteka. Biblioteka atviria Liudui duris į meilės, grožio
22 pasaulį, į tai kas yra artima Liudui Vasariui. Pabaigoje, kaip žinome po draugės Liucijos mirties
23 Liudas Vasaris rašo laišką, kuriame prašo jį pašalinti iš dvasininkijos, jis supranta, kad menas
24 tai yra jo pašaukimas. Iš tikrųjų menas gali pakeisti žmogaus gyvenimą, paskatinti žmogų
25 speliuoti ir pakeisti galų gale savo veikla, kaip tai nutiko su Vasariumi.

26 Be to, menas yra kaip galia, kuri keičia žmogaus gyvenimą ir padaro jį savo srities
27 specialistu, kaip tai nutiko su J. Biliūnu. Be to, menas yra tarsi energijos šaltinis realiame
28 gyvenime, kuris padėda žmogui nepaskęsti darbų rutinoje, jaustis, kad esi reikalingas ir suteikia
29 gyvenimo prasmę, kurią kiekvienas žmogus supranta kitaip. Būdami emigracijoje arba
30 išvažiavęs mokslams žmonės pasiilgsta Tėvynės ir ramaus gyvenimo. Tik menas suteikia tą
31 galimybę pajusti, kad esi reikalingas, privalai gyventi arba dirbti savo darba arba Tėvynės labui.

32 Tam pavyzdžiu yra XIX a. romantikas Maironis, kuris eilėraščių rinkinyje „Pavasario balsai“
33 eilėraštyje „Taip Niekas Tavęs Nemylės“ atskleidžia lyrinio subjekto jausmus savo numylėtai
34 Tėvynei, kuri jo kūryboje suteikia jam jėgų ir sustiprina jo meilę: „Jau niekas tavęs taip giliai
35 nemylės, / Kaip tavo nuliudęs poeta! / <...>Kas suteikė tau, numylėta – graži! / Tą įstabią,
36 slaptąją galią / Kuria į dausas jojo dvasią neši: / Vėl dega jam norai atšalę!...“ Menas suteikia
37 Maironiui galią kūrėti ir veikti dėl Tėvynės. Panašius jausmus išgyveno XX a. egzistencialistas
38 Antanas Škėma, kuris buvo emigracijoje. Ten jis ir parašė romaną „Balta drobulė“, kurio
39 pagrindinis veikėjas Antanas Garšva yra emigrantas iš Lietuvos dirbantis liftininku. Be to, jis
40 yra menininkas kuris dirbdamas nepatogų darbą praranda tapatybę, jis tampa 87 numeriu. /500
41 ž./ Tokios darbo sąlygos pažiamina žmogaus vertybės, bei paveikia žmogaus psichiką. Antanas
42 Garšva yra iš prigimtės kurėjas, kuriam darbas lifte yra rutina. Tik kūryba padėda Antanui
43 nesukvailėt, nors jo psichinė būklė yra ir taip trapi. Kūryba suteikia jam galiu gyventi ir kaip jis
44 iš pradžių galvojo įamžinti savo vardą tarp kitų kūrėjų. Kūrdamas jis ieško gyvenimo prasmę ir
45 jis ja suranda, atsakymas yra paprastas: „gyventi“. Jis negali vesti jokios moteros, nes žimo, kad
46 jo sveikatos būklė bus jai našta, todėl lieka tik menas, kuris yra jo egzistencijos šaltinis, kuris
47 padėjo jam ne taip greitai prarasti gebėjimą mąstyti. Taigi menas padėda Maironiui jaustis
48 reikalingam ir kurti Tėvynės labui. O Antano Škėmo pagrindiniam veikėjui nepaskesti darbų
49 rutinoje bei skatina gyventi ir nepasiduoti lygai.

50 Apibendrinant galime teigti, kad menas ištikrųjų paveikia tikrovę, o su ja žmonių likimus ir
51 gyvenimo tikslus. Kartais kūryba yra tas kelias, kuri žmogus pasirenka atsisakydamas savo tėvų
52 pasirinkto darbo. Ir menas pakeičia žmogaus likima. Be to, menas suteikia žmogui jėgų,
53 padėda surasti tikslą gyvenime ir neduoda pasiduoti prieš lygą. Be meno, kuris paveikia mūsų
54 gyvenimą būtų sunku gyventi įprasta gyvenimą.